

[Stegger Nielsen.]

i al Almindelighed indvende noget herimod, naar vi kan finde de rette Former. Men Formen er netop saa uhyre vigtig i denne Forbindelse, og jeg maa hævde, at selv om Sagen er af stor Betydning og Rækkevidde og har staaet paa Lærerstandens Ønskeseddel og Dagsorden i mange Aar, angaar den, som allerede nævnt, ingenlunde et af de Spørgsmaal, der i Øjeblikket trænger sig paa til Løsning. Man taler ikke om og er ikke stærkt optaget — jeg kan sige desværre — af disse Ting i Øjeblikket. Det, der optager Sindene nu, er de økonomiske Problemer, og alle Forslag, hvortil der knytter sig nye Udgifter, er man derfor meget skeptisk overfor.

Nogen tvingende Nødvendighed er der heller ikke for en ny Lovgivning paa dette Omraade. Jeg siger udtrykkelig: tvingende Nødvendighed, for jeg erkender, at der er Trang til Ændringer paa dette Omraade som for øvrigt overalt, efter som Tiderne ændrer sig og Udviklingen skrider frem, men jeg gentager, at nogen Nødstilstand befinder vi os ikke i med Hensyn til vor Skoles Styrelse og Tilsyn. Bevisligt er det da ogsaa, at vor Skole indtil nu, altsaa under dens nuværende Styrelses- og Tilsynsform, har gennemgaaet en rig og for vort Folk frugtbringende Udvikling, hvilket har kunnet ske derved, at den danske Skole har faaet Lov til at udvikle sig i Frihed indenfor de Rammer, der hidtil har været sat om Skolens Arbejde. Efterhaanden som Livet selv har stillet sine Krav om nye Reforme, er saadanne blevet tilføjet Led for Led, men ofte ad den mere indirekte og ubemærkede Vej — her tænker jeg særlig paa det friske Pust i selve Undervisningen, som kom ind over den danske Folkeskole med Grundtvig og Kristen Kold, da de førte det levende Ord frem til dets fortjente Førsteplads.

Jeg nævner dette for at fastslaa den Regel, som jeg selv anser for uomstødelig rigtig, at hvor det gælder aandelige og kulturelle Værdier, maa Lovgivningen gaa varsomt frem og lade Livet selv stille sine Krav om Reforme. Altsaa, Kravene skal komme nedefra, fra Befolkningen selv, og ikke ovenfra, fra Administrationen. Bytter man om paa Forholdet her, kommer man meget let til at skade, thi det er et følsomt Omraade, man bevæger sig paa. Der er Forhold, der maa rettes, efter som Udviklingen gaar frem, men jeg kan ikke anerkende, at den hidtidige Ramme om vore Børns Skolegerning har været og er af en saadan Beskaffenhed, at man just kan sige, at Livet selv for Skolens Skyld,

altsaa dybere set for Børnenes Skyld, kræver den nuværende Ordning sprængt. Det mener jeg ikke er Tilfældet, og heri ligger der paa Forhaand en Tilkendegivelse af det Partis Stilling, paa hvis Vegne jeg taler, Partiet Venstre. Vi er ikke uenige i den Grundbetragtning, som den højtærede Minister fremførte i al Almindelighed ved Forelæggelsen af Lovforslaget, men vi kan ikke uden videre tilslutte os Tanken om et nyt Skoletilsyn og en ny Skolestyrelse efter Forslagets Ordlyd. Netop ud fra det Grundsyn, jeg har skitseret, hæfter vi vor Opmærksomhed ved den dobbelte Opgave: at forbinde det nødvendige nye med det værdifulde gamle, som gennem Tiderne har staaet sin Prøve til Skolens og Folkets Gavn, saaledes at Spørgsmaalets Løsning for os bliver et Baade-Og mere end et Enten-Eller, en Kombination med Respekt for saavel Fortiden som Nutidens Krav, men ikke et Brud. Ud fra disse Grundsynspunkter vil jeg saa gaa over til at tale om selve Lovforslagets Enkeltheder og Afsnit.

Vedrørende Lovforslagets Afsnit A om Folkeskolen udenfor København, herunder allerførst Styrelsen og Tilsynet indenfor de enkelte Kommuner, vil jeg gerne sige, at den Bemyndigelse, der tillægges Kommunalbestyrelsen, som fremdeles efter Lovforslaget skal være den bevilgende Myndighed, kan vi billige. Her bør Folkeskolens økonomiske Styrelse helt og fuldt ligge. Ved at gennemlæse Lovforslagets Bestemmelser angaaende Kommunalbestyrelsens Beføjelser har jeg fundet, at der maaske kunde være Grund til lidt stærkere at sætte ind paa at tage Kommunalbestyrelsen med i Forhandlingen, ogsaa naar det gælder Afgørelser, der træffes af højere Myndighed. Men det er en af de Ting, der kan forhandles om. Vi er ellers enige i, at man skal tillægge Kommunalbestyrelsen ikke alene Beføjelsen vedrørende den bevilgende Myndighed, men ogsaa de øvrige Beføjelser, der tillægges den i Lovforslagets § 1.

Lovforslaget gaar dernæst ud paa at skabe to Institutioner indenfor den stedlige Styrelse. For det første bestemmes det i § 4, at der ved hver kommunal Skole skal vælges et Forældreraad paa 5 Medlemmer; Kommunalbestyrelsen vælger 2 Medlemmer, af hvilke det ene skal være Medlem af Kommunens Skoleudvalg og være fælles for alle Forældreraad i Kommunen; de øvrige 3 Medlemmer vælges af og blandt Forældre og Vægger, der paa det Tidspunkt, da Valget foregaar, har Børn i den paagældende Skole. For det andet skal der ifølge § 6 i hver Kommune vælges et Skoleudvalg paa